

Guia Musical 1983-84 3

Barcelona – Muntaner, 300
Madrid – Hermosilla, 75

Pianos. Organos. Alta fidelidad

- * Estudio y clases de piano, órgano y guitarra.
Profesores especializados.
- * Instrumentos para colegio y asesoría musical.
- * Sala de audiciones: conciertos de música
programados y recitales de órgano
- * Consulte nuestras condiciones especiales de venta.

ROSA SABATER

Per descomptat, la primera reacció davant de la crueltat de la notícia, fou la incredulitat, perquè els mecanismes del subconscient actuen immediatament com una defensa davant de qualsevol temor. Sense interval temporal sensible, a la incredulitat seguí el dubte. Era possible que el cognom Sabater, (destí Colòmbia) no coincidís amb el de la nostra pianista. Però el fibló de la brutal nova havia afectat ja i, en conseqüència, s'havia apoderat dels estrats més profunds de la meua consciència. Aquell impossible inicial, s'havia convertit en una espantosa veritat. A l'hora d'inventariar els valors d'aquesta extraordinària figura, em resulta impossible dissociar el seu talent d'artista del perfil humà de la seva personalitat. Per l'univers artístic i concertístic, amb la pèrdua de Rosa Sabater ha desaparegut la genial intèrpret de les pàgines més significatives del barroc (les seves versions de Scarlatti, del P. Antoni Soler, i de Mozart foren exemplars) que atorgà, a més, el toc peculiaríssim del seu temperament i de les seves intuïcions al més variat espectre espiritual amb una personal pulsació, incisiva, nerviosa i tensa. Però, per als qui, a més, fórem els seus amics i apreciàvem l'amistat que ens brindava, tanyida d'una extrovertida animació i cordialitat, la seva mort ha significat un cop duríssim.

I és aquesta Rosa animada amb un acusat sentit de l'humor i amb una innata disposició per a la conversa i per a l'amistat la que em proposo d'evocar breument ara.

Vaig conèixer Rosa Sabater en un assaig d'un concert per piano i orquestra de Mozart, que dirigí Hugo Balzer. Era l'any 1942. Una revista, en la qual vaig iniciar-me en

la crítica musical, m'envià al Palau per a fer un reportatge amb l'esmentat director. Vaig quedar sorprès de la musicalitat d'aquella adolescent de tretze anys. No era una nena prodigi. Era, literalment, un prodigi, al marge de tota contingència temporal. Després ens reconeguérem, com a comparses de segona fila a les representacions d'òpera del Club de Futbol Júnior que dirigia el Dr. Teodor Torné en les quals Rosa destacava pel seu innat sentit del teatre. Cal notar que les representacions de les òperes del Júnior, les dirigia musicalment el seu pare, Josep Sabater. L'amistat continuà en els anys que seguiren. Rosa inicià la seva carrera internacional i s'installà a Friburg on fou cridada per a dirigir les classes de piano d'aquell centre musical. Cada vegada que recalava a Barcelona, ja per les vacances, ja per una gira de concerts, no faltava mai la esva telefonada i la coneguent reunió amb la resta dels amics, on ens divertia per la gràcia dels seus acudits o del seu anecdotari, al qual atorgava sempre un divertit i maliciós picant. Renuncio a passar llista de totes les circumstàncies personals i artístiques que ens lligaren a la seva personalitat, però no puc deixar de citar, amb l'emoció que és de suposar, les últimes paraules que em dirigí al camerino del Palau, després del seu triomf amb la interpretació del «Tercer concert», per a piano i orquestra, de Beethoven: «Tornaré per Nadal; vindré a casa teua pel teu sant i després celebrarem els Reis a casa dels Mompou, amb Alicia de Larrocha, els Montsalvatge i els Turull». Ignoràvem que ens dèiem l'adéu definitiu.

MANUEL VALLS

vida musical

«CONCERT DE NADAL» DE LA CORAL SANT JORDI

En el programa del ja tradicional «Concert de Nadal» de la Coral Sant Jordi (conjuntament amb les seves seccions infantils i juvenívola de L'Esquix i de L'Espurna, i amb la participació del Cor Llevant) destaquen enguany, al costat de nades populars de diversos països europeus, el motet per a cor i orgue «Jubilare Deo» de Benjamin Britten, el «Magnificat» per a doble cor i baix continu de l'olotí pare Antoni Soler (en commemoració del bicentinari de la seva mort: 21 de desembre de 1783), i tota una sèrie de cançons tradicionals catalanes ordenades a tall de «Història del Naixement a través de les nostres nades» i algunes de les quals, com ja és costum, també seran cantades per tot el públic assistent.

Aquest «Concert de Nadal» se celebrarà al Palau de la Música Catalana el diumenge dia 18 de desembre a les sis de la tarda.

CURSET DE DIRECCIÓ CORAL

Els dies 20, 21, 22 i 23 de desembre tindrà lloc a l'Escola d'Arts Musicals Luthier, un curset de direcció coral i instrumental a càrrec del conegut director Edmon Colomer. Versarà sobre teoria i pràctica, amb una especial consideració sobre els aspectes socials que envolten el director. L'obra a treballar durant el curs és l'«Octet de vent» de L. v. Beethoven. Per a més informació, cal adreçar-se a l'Escola d'Arts Musicals Luthier, c/. Balmes, 53, pral. Tel. 323 22 46.

FRANCESC DE PAULA SOLER

Després de la seva gira per Europa, amb remarcables èxits a Itàlia i Bèlgica, ha actuat a Cuba el concertista de guitarra Francesc de Paula Soler; hi estrenà l'obra «Cantus» del compositor X. Benguerel.

CIUTAT DE MALLORCA

Lucas Devos —fill del conegut tenor Louis Devos— ha estat el guanyador del II Concurs Internacional de piano F. Chopin. El segon premi fou atorgat a Patrick O'Byrne; el tercer, a Bera Trabine.

FUNDACIÓ MARCH

Dins del cicle «Conciertos de Mediodía» han estat celebrades el passat mes de novembre audicions dedicades a la guitarra (Pablo de la Cruz), piano (Francisca Gasca i M.ª Luisa Villalba), trompeta (Vicente Gasca), i veu i piano (Mariana You-Chi-Yu i Juan José G. de Udaeta).

II FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA DE CANTONIGRÓS

Del 19 al 22 de juliol de 1984, tindrà lloc a Cantonigrós el II Festival Internacional de Música, dedicat a la competició i exhibició de grups intèrprets de música coral a veus mixtes, veus iguals femenines, cors infantils i danses populars. Cadascuna de les modalitats, té establertes unes obres concretes d'interpretació obligada. Informació: Secretaria del Festival, Muntaner, 305, entressol, 2.ª, Barcelona-21.

MADRID

Emmarcat en l'organisme autònom Orquestra i Cor Nacional d'Espanya, ha estat creada la Jove Orquestra Nacional d'Espanya. D'acord amb les directrius de la Direcció General de Música i Teatre del Ministeri de Cultura, els objectius d'aquesta orquestra són els de fomentar la creació artística del músic professional, estimular els joves que demostrin inclinació pel cultiu de la música i promoure la creació d'orquestrs similars per tot Espanya.

La natura és l'origen de totes les coses bones.

DANONE

Yoghourts, flam, cremes, formatges...
—aliments frescos i naturals—

Historia de la Música Clásica

Ahora, PLANETA le ofrece en su Historia de la Música Clásica 110 discos o cassettes que representan lo mejor del catálogo de DECCA. Una obra histórica que abarca toda la música

clásica desde sus orígenes hasta la actualidad, enriquecida con una magnífica discoteca, que incluye las grabaciones del prestigioso sello DECCA mejor clasificadas por la crítica internacional.

Las grabaciones DECCA seleccionadas para la HISTORIA DE LA MUSICA CLASICA reflejan la calificación otorgada por CATALOGO «PENGUIN» DEL DISCO CLASICO. En más de 80 de las 110 grabaciones la calificación es la máxima (3 estrellas) y otras 11 grabaciones llevan además la «roseta» que identifica a las versiones excepcionales y que se concede a menos de un 3 % de los discos incluidos en el catálogo.

MÚSICA: LA GENERACIÓ DEL 1685

La Comunitat Europea ha declarat l'any 1985 «Any Europeu de la Música», en celebrar-se el 300 aniversari del naixement de tres grans compositors: G. F. Haendel, J. S. Bach i G. D. Scarlatti. Aquestes tres figures podrien haver sortit de la ploma d'un artista diví com a exponents de la unitat i varietat de la música europea.

De tots tres, el primer, cronològicament, fou Haendel. Nasqué el febrer del 1685 a la ciutat saxona de Halle, on el seu pare treballava com a barber-cirurgià. El pare volia que el seu fill estudiés Lleis però el jove Haendel es dedicava a practicar el clavicordi d'amaçat. A l'edat de 17 anys començà a treballar com a organista a la catedral calvinista de la seva ciutat natal. Bach nasqué un mes més tard a Eisenach, fill d'una gran família de músics. Començà a treballar com a organista als 18 anys a Arnstadt, on compongué els seus primers corals. Domenico Scarlatti era fill d'un compositor d'òpera, Alessandro Scarlatti. Nasqué el mes d'octubre i als 16 anys ja era organista i compositor a la Capella Reial de la Cort de Nàpols.

Haendel i Scarlatti estaven destinats a viatjar lluny dels seus països nats; en canvi, tota la vida de Bach transcorregué a Alemanya. Era l'època de la música barroca i això quedà reflectit en les composicions de tots tres. Componien per a mecenes o per a un públic privilegiat, a la cort, a l'església o al teatre. Tots els grans corrents de la música europea de l'època es reflecteixen a les seves obres però cada un d'ells tenia una veu única, apassionada i fantasiosa, com ningú no podia haver imaginat quan van néixer.

Haendel compongué la seva primera òpera «Almira» a l'edat de 20 anys. En aquesta òpera utilitza els recursos de la comèdia italiana, de les danses franceses i també una mica l'esperit de la cantata protestant del nord d'Alemanya. S'estrenà a Hamburg, al Teatre de l'Òpera, amb la lletra en italià i els recitatius en alemany.

Haendel sabia que en aquells anys Itàlia era el bressol de la música europea: l'òpera i l'oratori, el concert i la sonata. L'ambició jove aprofità la invitació del fill del Gran Duc

de Toscana per viatjar a aquest país, el 1706. Visità Venècia i Roma, i en el Palau del Cardenal Ottoboni, gran protector de la música, conegué Domenico Scarlatti. Aquest fou el començament d'una llarga amistat. Es diu que ambdós foren sotmesos a una prova amistosa: No hi va haver guanyadors en el clavicordi però a l'orgue Haendel superà Scarlatti.

Quan arribà a Itàlia, Haendel era un compositor dotat però encara immadur. Quan tornà a Alemanya s'havia convertit en un artista complet, la carrera del qual no deixaria de progressar. Allò que més desitjava era escriure òpera i després d'alguns anys més que passà a Alemanya, decidí que el seu futur estava a Anglaterra.

No s'equivocava. Els londinencs de principis del segle XVIII potser havien adquirit de Purcell el seu gust per l'òpera; sigui com sigui, Haendel arribà a Anglaterra, hi visqué fins al 1712, i hi compongué 40 òperes per als teatres de Londres, totes en italià. No era solament un gran compositor sinó també un home de negocis molt hàbil. Quan començà a minvar l'interès per l'òpera italiana, es dedicà a l'art de l'oratori —però per a les sales de concert i no per a les esglésies—. Durant molts anys fou recordat més per les seves darreres obres, com «Saül», «Baltasar» i, la més famosa de totes, «El Messies», que s'estrenà primer a Dublín el 1742. D'ençà del dia que el Rei Jordi II es posà dempeus per escoltar el Cor de l'Alhelua d'«El Messies», el públic anglès ha continuat retent-li aquest tribut.

Haendel també fou un gran compositor de música orquestral; creà obres esplèndides per a festes i focs artificials i un meravellós conjunt de concerts per a corda i clavicordi. Malgrat haver adoptat la nacionalitat anglesa, l'art italià de la melodia i la grandiositat de la música religiosa alemanya continuaren essent per a ell una font d'inspiració essencial. Les seves òperes foren ignorades durant molt de temps després de la seva mort, l'any 1759. Tanmateix, gràcies a obres tan plenes de color i tan amenes com «Semele», que fou interpretada no fa gaire al Covent Garden, estan recuperant ara una nova popularitat.

Bach, un segle «oblidat»

Bach i Haendel es coneixien de nom però mai no arribaren a trobar-se malgrat haver-ho intentat dues vegades. A més, en la seva joventut, tots dos havien aspirat al mateix lloc d'organista a Lubeck, sota la direcció del vell compositor danès Buxtehude, però cada un l'havia refusat prequè acceptar aquest càrrec implicava haver-se de casar amb la filla, de trenta anys, de Buxtehude.

Això no obstant, en una ocasió, Bach caminà a peu 300 Km. per escoltar Buxtehude.

Al principi, Bach compongué especialment música per a orgue: preludis per a música coral religiosa i exuberants fugues. Fou organista a la Cort del Duc de Weimar des del 1708 fins al 1717 i d'aquesta època daten les seves cantates religioses. Era part de la seva feina haver de compondre un petit oratori cada mes. El 1717 passà a ser director musical a la Cort del Príncep Leopold de Cothen. En aquest càrrec tingué plena llibertat per compondre música orquestral pagana que per a ell suposava principalment música de tipus italià. Les obres més importants d'aquest període són els sis concerts de Brandeburg. Per a aquests concerts Bach inventà exquisides variacions per als grups d'instruments que es contesten l'un a l'altre, amb un acompanyament de clavicordi, característic del concert italià barroc de l'època.

Bach tornà a la música religiosa el 1723 en ser nomenat director musical de l'església de Sant Tomàs de Leipzig, on s'hi quedà fins a la seva mort, el 1750.

Allà va escriure algunes de les seves cantates més grans i també dues meravelloses composicions sobre la Passió de Crist, la «Passió segons sant Joan» i la «Passió segons sant Mateu».

Després de la seva mort Bach fou oblidat, més encara que Haendel. Fins i tot a Leipzig les seves cantates s'escoltaven ben poc. A Anglaterra, durant el primer decenni del segle XIX, Samuel Wesley es convertí en un defensor aferrissat de «Sant Sebastià», com ell l'anomenava. Fou Mendelssohn qui, finalment,

el va tornar a fer famós, en dirigir la «Passió segons sant Mateu» a Berlín, l'any 1829. A partir d'aquell moment, Bach no ha deixat de ser admirat pels músics i pel públic.

Scarlatti, entre Itàlia i Espanya

La vida de Domenico Scarlatti fou ben diferent, lluny de la seva Itàlia natal. Encara que durant una temporada, quan tenia 30 anys, estigué encarregat de la música a Sant Pere de Roma, sembla que sentia com un pes aclaparador l'excessiva influència del seu pare i el 1720 se'n anà a Lisboa com a professor de la Princesa Maria Bàrbara, més tard Reina d'Espanya. Es traslladà amb ella a Madrid el 1729 i s'hi quedà a viure fins a la seva mort, l'any 1757.

A Madrid escriví més de 500 sonates per a clavicordi; obres brillants, extraordinàriament variades, en les quals recollí temes d'una altra tradició europea: la ibèrica, amb els seus ritmes flamencs i les seves sonores castanyoles. Les seves sonates encara no tenien la forma nova i complexa de les quals havia de ser capdavanter C. P. E. Bach, fill de Bach, però ens porten cap a una nova època. Gairebé totes tenen un to molt personal i encisador i molt sovint són interpretades pels mestres del clavicordi del segle XX. El 300 aniversari del naixement d'aquests tres grans compositors els quals, durant tota la seva vida, aprengueren de músics d'altres països europeus, sembla propiciar la celebració d'un Any Europeu de la Música. En començar aquest article he dit que ningú no hauria pogut somiar la seva música abans que ells mateixos l'escrivissin. El mateix es pot aplicar a la música de Beethoven, Mozart, Wagner i molts d'altres. L'absoluta novetat és l'essència mateixa de la música. ¿Qui sap el que ens pot reservar l'any 1985, amb els ajuts necessaris i la justa inspiració!

DERWENT MAY

(«Comunitat Europea», núm. 202, octubre 1983)

LA FUNDACIÓ DE LA CAIXA DE PENSIONS
PRESENTA

IV FESTIVAL
DE MÚSICA ROMÀNTICA

Gener/Febrer 1984

ELS RECITALS DE PIANO

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

1. Dimarts, 17 de gener ● 21 h.
ALEXIS WEISSENBERG

2. Dijous, 19 de gener ● 21 h.
MISHA DICHTER

3. Dimarts, 24 de gener ● 21 h.
ALBERT GIMÉNEZ-ATENELLE

4. Dilluns, 30 de gener ● 21 h.
BRUNO-LEONARDO GELBER

5. Dijous, 2 de febrer ● 21 h.
JOSEP M. COLOM

LA MÚSICA DE CAMBRA AMB PIANO

CENTRE CULTURAL DE LA CAIXA
DE PENSIONS (Passeig de Sant Joan, 108)

1. Dimecres, 18 de gener ● 21 h.
MARIA ROSA TAMARIT, soprano
CHANTAL BOTANCH, soprano
ANA MEDIOROZ, mezzo-soprano
ANGELS CIVIT, mezzo-soprano
MANUEL GARCÍA MORANTE, piano

2. Divendres, 20 de gener ● 21 h.
KLAVIER QUARTETT DE BARCELONA

3. Dimecres, 25 de gener ● 21 h.
TRIO LIVSCHITZ
JORDI VILAPRINYÓ DEL PERUGIA, piano

4. Dijous, 26 de gener ● 21 h.
GRUP MONTMARTRE

Preus dels abonaments: A) Concerts al Palau, 3.500 ptes. B) Concerts al Palau i al Centre Cultural de la Caixa, 4.500 ptes.

Venda d'abonaments: A les taquilles del Palau de la Música Catalana, fins al dia 23 de desembre, d'11 a 13 h. i de 17 a 21 h. (dissabtes matí tancat).

FUNDACIÓ CAIXA DE PENSIONS

PREMIS NACIONALS DE MÚSICA

Eduardo del Pueyo i Ernesto Halffter han estat guardonats amb els Premis Nacionals de Música 1982, atorgats anualment pel Ministeri de Cultura i dotats amb un milió de pessetes. La proposta dels premis fou presentada per una comissió integrada per Jordi Roch, J. L. Pérez de Arteaga, Miquel Àngel Coria i J. Antonio Campos, sota la presidència de José Manuel Garrido, Director General de Música.

PREMI MUNDIAL DEL DISC DE MONTREUX

Els àlbums i discos premiats a la setena edició del Premi Mundial del Disc, emmarcat en els actes del Festival de Música de Montreux-Vevy, han estat els següents: **àlbums:** Brahms: «Conjunts vocals (Mathis, etc.)», DG; Gluck: «Orfeo ed Euridice» (Kuijken), Accent; Haendel: «Semele (Gardiner), Erato; Janacek: «La Petite Renarde Rusée» (Mackerras), Decca; Mendelssohn: «Quartets» (Melos Quartett), DG; Mozart: «Les noces de Figaro» (Solti), Decca; Offenbach: «La Perichole» (Plasson), EMI; Puccini: «Turandot» (Karajan), DG; Purcell: «The Fairy Queen» (Gardiner), Archiv; Schoenberg: «Obres diverses» (Jakobsleiter, Boulez), CBS; Schubert: «Lazarus» (Chmura), Orfeo; Smetana: «La núvia venuda» (Kosler), Supraphon; Verdi: «Fals-taff» (Giulini), DG; Wagner: «Tristany i Isolda» (Kleiber), DG; Wagner: «Lohengrin» (Karajan), EMI; Zemlinsky: «Quartets de corda» (Quartet La Salle), DG. **Discos:** Bach: «Variacions Goldberg» (Gould), CBS; Canteloube: «Chants d'Auvergne» (Kiri Te Kanawa), Decca; Dutilleul: «Métaboles Nuit étoilée» (Rostropovich), Erato; Haydn: «Harmoniemesse» (Ferencsik), Hungaroton; Tobias Hume: «Musical Humors» (Jordi Savall), Astree; Janacek: «Sonata I.X.», Nonesuch; Krommer: «Graf» (Hollinger), Claves; Mozart: «Concerts per a piano K. 450 i 467» (Brendel, Marriner), Philips; Prokofiev: «Concerts per a violí (Perlman, Rohdestwensky), EMI; Ravel: «L'enfant

et les sortilèges» (Previn), EMI Electrola; Schumann: «Fantasia, Kreisleriana» (Levinas), Ades; Sibelius: «Simfonia núm. 5» (Rattle), EMI; Strauss: «Letzte Lieder. Mort i Transfiguració» (Tennsted, Popp), EMI-Angel; Xenakis: «Cendrèes» (Jonchaies), Erato; Zbinden: «L'art del contrabaix» (Crenne), Aricon.

CICLE DE MÚSICA DE CAMBRA I POLIFONIA

Els intèrprets que intervindran en el Cicle de Música de Cambra i Polifonia que se celebrarà al Teatre Real de Madrid en el transcurs de la temporada 1983/84 són els següents: Joaquín Soriano, Jean Bernard Pommier, Rafael Orozco, Angeles Rentería, Jacinto Matute, Isaac Stern, André Wolf, Marçal Cervera, Perfecto García Chornet, Diego Blanco, Jorge Caryevski, Matcheld Michels, John Ogg, Victor Martin, Ensemble Intercontemporaine de París, Quartet Orford, Cor Nacional d'Espanya, Conjunt Albicastro, Cor Manuel de Falla, Coral Salvé, Orfeo Universitari de València, Quartet Vocal Tomás Luis de Victoria. Els programes abracen una eclèctica panoràmica de la música de tots els temps.

ALBERT NIETO

El pianista Albert Nieto ha assolit un gran èxit amb la seva recent actuació amb l'Orquestra de Cambra d'Anvers, amb la qual interpretarà el «Concert en re menor» de Bach sota la direcció de Georges Verwit.

CIUTAT DE MALLORCA

El passat mes de novembre ha tingut lloc l'«Encontre de compositors IV». Hi participaren Antoni-Olaf Sabater, Eduardo Polonio i Josep M.ª Mestres Quadreny; i foren intèrprets de les composicions Agustí Brugada, Eva Lutz, Antoni Olaf Sabater, Eduardo Polonio, Fernando Quiroga, Lilianna Maffiotte, Ramon Estrada, Carmen Botifoll, Pilar Pla, i Glòria Miquel.

CONCERT DE NADAL

de la

CORAL SANT JORDI
L'ESQUITX i L'ESPURNA

i amb la participació del

COR LLEVANT

Diumenge, 18 de desembre de 1983, a les 6 de la tarda

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

- NADALES DE TOT ARREU
- BENJAMIN BRITTEN: JUBILATE DEO
- ANTONI SOLER: MAGNIFICAT
- LA HISTÒRIA DEL NAIXEMENT
A TRAVÉS DE LES NOSTRES NADALES

Preparació i direcció: Isabel Audenis, Ester Bonal, M.ª Dolors Bonal, M.ª Jesús Culleré, Imma Espunyes, Pilar Figueras, M.ª Àngels Gabarró, M.ª Teresa Giménez, Xavier Jofre, Oriol Martorell, Roser Megias, M.ª Roser Nogués, Carme Reig, Toni Santandreu, Montserrat Solanic i Mariona Vilalta.

GRAN TEATRE DEL LICEU

CONSORCI DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

GENERALITAT DE CATALUNYA
AJUNTAMENT DE BARCELONA
SOCIETAT DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

TEMPORADA D'ÒPERA 1983/84

AIDA

de

GIUSEPPE VERDI

NATALIA TROITSKAYA - ELENA OBRAZTSOVA - CARLO COSSUTTA

SIMON ESTES - KURT RYDL - STEFAN ELENKOV

CECÍLIA FONDEVILA - CONRAD GASPÀ

Director d'orquestra: CARLO FRANCI

Director d'escena: ANTONELLO MADAU-DIAZ

Director del cor: ROMANO GANDOLFI

Director adjunt del cor: VITTORIO SICURI

Decoracions: ANTONIO MASTROMATTEI SORMANI (MILÀ)

Vestuari: TEATRO ALLA SCALA (MILÀ)

ORQUESTRA SIMFÒNICA I COR DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

Dissabte, 10 de desembre, a les 21 h.	Torn C
Dimarts, 13 de desembre, a les 21 h.	Torn A
Dijous, 15 de desembre, a les 21 h.	Torn B
Diumenge, 18 de desembre, a les 17 h.	Torn T

Venda de localitats a les taquilles del Gran Teatre del Liceu.

JOAN GUINJOAN AMB EL PREMI REINA SOFIA

Joan Guinjoan és actualitat per haver rebut, el passat dia 28 de novembre, el Premi Reina Sofia de Composició, instituït per la Fundació Ferrer Salat. Quasi amb un peu a l'avió que l'havia de conduir a Madrid, ens parla d'un esdeveniment, del qual se n'assabentà, o en tingué la primera notícia, just el dia que complí 52 anys.

—Jo, de premis, no en tinc gaires. Per descomptat que aquest és el més important que he rebut mai. A més, hi participaven músics molt coneguts, alguns de l'estranger. A la meua edat, quan encara estic en plena activitat, és un gran estimul que et reconeguin el teu treball. Sovint veus gent que han desenvolupat molta tasca i no se'ls ha reconegut. Justifica el títol de «Trama» de l'obra premiada, amb aquestes paraules:

—L'he titulada així perquè jo la considero, des del punt de vista estructural, com una obra constructivista, on tot està controlat. És una partitura en un sol moviment que es pot dividir en tres seccions. La primera és com una gran introducció; la segona és la més important, on hi ha la veritable trama amb un llenguatge derivat, d'algun manera, d'un serialisme però adaptat a uns motius o cèl·lules temàtiques i rítmiques que mitjançant un joc de paràmetres de compassos d'augmentacions i contraccions van establint climes diferents. Després d'aquesta part ve la tercera que és molt tranquil·la, amb un clima molt més diatònic de llenguatge, i, a més, hi ha melodia.

—¿Podries explicar quin ha estat el procés exacte de creació de l'obra? ¿Com ha sorgit, com l'has imaginada, què hi vols dir?

—Aquesta és una pregunta interessant perquè és evident que tot el que t'acabo de dir no se sap si aporta res o no des del punt de vista de la comunicació. Vull advertir que aquesta descripció que acabo de fer obeeix, abans que res, a una necessitat de poder plasmar en paper pautat la idea general que jo he tingut per escriure l'obra. Això vol dir que la idea —per a mi la idea pot ser la inspiració— es busca el seu llenguatge, la forma, per poder-se explicar i comunicar. L'important és que pugui comunicar al més aproximadament possible al públic el que jo he pretès des del punt de vista expressiu i musical. És molt difícil, quan es tracta d'un procés de creativitat, donar unes explicacions concretes. Mira, et puc dir que un cop sorgida la idea

aquesta viu una part del procés que és molt important, que és passar per la ment amb tot el bagatge que aquesta té. Nosaltres retenim molta música al cap. La idea és com una matèria bruta. Entra dins de tota la informació que posseïm i després, quan es trasllada per començar la composició, vol dir que ha passat tot un procés de reflexió mental; surt com a través d'un filtre, probablement molt transformada. Pot tenir res o poc de l'origen, però sempre hi és la idea; l'origen sempre és a l'obra. Després ve el gran treball de determinar la forma, els instruments, la durada, el llenguatge. Això és un treball d'investigació i al mateix temps forma part de la creativitat. A vegades sents obres que veus que posseeixen unes idees però no han trobat el seu llenguatge idoni. Aquí, en aquesta fase, el compositor es troba sol, amb el seu propi judici subjectiu. Mira, en el «Concert de piano» que aquesta temporada estrenarà Eulàlia Solé, vaig veure que faltaven deu segons de música, que no anava bé per això. I els vaig haver de posar. Finalment ve el judici final que és el moment de l'audició. El compositor sempre ha de deixar un marge d'un quinze per cent per a la sorpresa, per quan sent l'obra interpretada per l'orquestra. I aleshores pot passar que el compositor hagi de fer una revisió fins a deixar l'obra definitivament acabada.

—Però tu, què vols expressar exactament amb aquesta obra?

—Com a quasi tota la meua música vull transmetre un joc de tensions, de ritmes, fins i tot de melodies. Jo voldria transmetre una música vital; no sé, és molt abstracte. És difícil de dir-ho sobretot amb la meua música. És una música que vol ser música pura. Pel que fa a sentiments jo parlaria que hi ha aquesta sensació de la tensió quotidiana en què vivim; això a la segona part. A la tercera és la sensació de relaxament, hi ha un equilibri tensió-relaxació. De totes maneres el que cal és que cadascú hi trobi sensacions personals, pròpies.

Joan Guinjoan té una agenda atapeïda d'esdeveniments, tant en la seva faceta de compositor com en la de director. Uns esdeveniments que passen per Estats Units, França i Bulgària, entre d'altres àrees del mapa mundi.

E. RIBÓ: El bruel de l'estany / L'Espinet. Montserrat Rios, piano. Montserrat Lluverol, narradora. Josep Anton Casas, director / DIS-COBAL.

Amb tota intencionalitat incloem en aquestes pàgines un breu comentari d'un disc que s'aparta (per la seva modestia, no per la seva funció) del gran catàleg discogràfic. Si l'expressió no fos distorsionada caldria qualificar-lo com un enregistrament «cassolà», com un enregistrament artesà, sorgit de l'espontaneïtat i del coratge.

Sota aquesta òptica cal considerar la «tasca concreta, la tasca humana» que representa —segons Jaume Rafecas— el resultat d'aquest disc. Tot això és dit a favor de l'acció empresa per una coral infantil, L'Espinet, de Vilafranca del Penedès, que ha protagonitzat l'obra musical d'Enric Ribó. La coral compleix a bastament la seva comesa amb coratge, amb lliurament, amb il·lusió. Una empresa, en definitiva, que caldria valorar en totes les seves conseqüències i que apunta unes possibilitats cada dia més evidents.

L'obra musical d'Enric Ribó, sobre un text de Maria Angels Anglada —text que no s'inclou malauradament en aquesta edició— és una cantata per a cor infantil, narrador/a i piano. Es tracta de l'actualització d'una llegenda de l'Empordà, que, a través del joc de la música i de la paraula, dóna peu a la interpretació viva d'unes veus d'infants. El resultat és del tot satisfactori.

La segona cara del disc comprèn diverses composicions, molt aptes per a una coral d'aquestes característiques. Hi trobem obres originals, adaptacions i harmonitzacions de cançons populars catalanes. Per damunt de tot, un protagonista remarcable: la coral L'Espinet de Vilafranca del Penedès.

GRIEG: Concert per a piano en re menor, op. 16 / **SCHUMANN:** Concert per a piano en la menor, op. 54 / John Ogdon, piano. New Philharmonia Orchestra. Paavo Berglund, director / EMI 10C 037002263.

Aquesta reedició d'un enregistrament efectuat el 1972, posa de relleu l'èxit mundial que tenen els concerts per a piano romàntics. De fet, aquesta simbiosi orquestra-instrument solista aconseguí la seva màxima concreció i perfeccionament durant el segle passat. La fórmula aconseguí un resultat que, encara avui, és motiu de complaença de molts auditors. I no cal dir del consum domèstic que el disc fa possible arreu.

En aquesta ocasió es tracta de dos concerts ben contrastats, però que segueixen una mateixa finalitat: la veu apassionada, lírica i romàntica del piano dins un context orquestral fidel a uns canons típics del segle XIX. Grieg, amb la seva atmosfera nòrdica, entre la nebulositat i la llum, entre la malenconia i l'arravatament. Schumann amb la seva virtuositat i lirisme, la meditació i la sorpresa. Dues formes ben diferenciades, però absolutament identificades a la moda i concepció romàntiques.

En aquesta clara situació hi ha també un protagonista evident: el piano. El teixit orquestral no disminueix en cap moment la prioritat assumida, sinó que li atorga un suport i un coixí ideal per a la transmissió adequada d'aquest diàleg. Així ho comprengué un pianista tan destacat com John Ogdon, protegit pel bon ofici de Paavo Berglund, en un intent —reeixit— de traduir unes pàgines tan directes. A.S.

CONCERTS DE NADAL i CAP D'ANY

15 de desembre de 1983 - 10 de gener de 1984

UN CICLE EXCEPCIONAL DE 70 CONCERTS
ARREU DE CATALUNYA

ALCANAR - AMPOSTA - BADALONA - BALAGUER - BANYOLES - BARCELONA -
BATEA - BELLATERRA - BELLVÍS - BERGA - BESALÚ - CALELLA - CAMARLES -
CAMBRILS - CANET DE MAR - CARDONA - CASTELLDANS - CASTELLTERÇOL -
CENTELLES - CERVERA - COLÒNIA GÜELL - CORBERA - CORNELLÀ - EL VENDRELL -
FIGUERES - GIRONA - LA CANONJA - LA POBLA DE SEGUR - LA SELVA DEL
CAMP - LA SENIA - LA SEU D'URGELL - L'HOSPITALET DE LLOBREGAT - LLEIDA -
MANLLEU - MANRESA - MARATA - MATARÓ - MOIÀ - MOLLERUSSA - MOLLET DEL
VALLÈS - MONTBLANC - MORA LA NOVA - OLESA DE MONTSERRAT - OLOT -
PALAFRUGELL - PALAMÓS - PARETS DEL VALLÈS - PIERA - POBLA DE LILLET -
PUIGCERDA - REUS - RIPOLL - SANT FELIU DE LLOBREGAT - SANT HILARI SACALM -
SANT JOAN DE LES ABADESSES - SANT JOAN LES FONTS - SANT QUINTÍ DE
MEDIONA - SOLIVELLA - SOLSONA - TARRAGONA - TÀRREGA - TERRASSA -
TORROELLA DE MONTGRÍ - TORTOSA - VIC - VINAIXA.

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Informació: Servei de Música. Mallorca, 272. Telèfon: 215 26 50. BACELONA-37

ROYALE AMBREE

la fragancia que gusta compartir

LEGRAIN
PARIS

guia de concerts

DATA	LOCAL	CONCERT
DESEMBRE		
3, dissabte	19 h.	Palau Orquestra Ciutat de Barcelona. Marc Raubenheimer, piano. Dir.: Paul Capolongo. Lully, Beethoven, Mendelssohn.
	23 h.	Palau Woody Hermann, Big Band (XV Festival Internacional de Jazz).
4, diumenge	11 h.	Palau Orquestra Ciutat de Barcelona (segona audició).
	17 h.	Liceu «El vaixell fantasma», de R. Wagner.
	18 h.	Palau Festa de la Sardana. Premis Joaquim Serra 1983 (Ràdio Nacional).
5, dilluns	21 h.	Palau Jean-Pierre Rampal, flauta.
6, dimarts	19.30 h.	JJ.MM. Antonio Zarco, guitarra. Narváez, Cabezón, Gaspar, Sanz, Milán, Bach, Sors, Falla, Ruiz Pipó, Turina, Tarragó.
	20.30 h.	Pompeia P. Robert de la Riba orgue. Els compositors alemanys del segle XVIII.
7, dimecres	19 h.	Palau Quartet d'Edimburg. Locke, Wilson, Leighton, Britten. (Dimecres de R.N.)
	21 h.	Palau Gerry Mulligan Quartet (XV Festival Internacional de Jazz).
	21 h.	Liceu «El vaixell fantasma», de R. Wagner.
8, dijous	21 h.	Palau Lester Bowie «Brass Fantasy» (XV Festival Internacional de Jazz).
9, divendres	21 h.	Palau Jimmy Johnson Blues Band (XV Festival Internacional de Jazz).
10, dissabte	19 h.	Palau Orquestra Ciutat de Barcelona. Joan Garrobé, guitarra. Antoni-Olaf Sabater, piano. Dir.: Antoni Besses. Taller de Compositors Catalans: Casablanques, Olaf Sabater, Valls, Besses.
	21.30 h.	Liceu «Aida», de G. Verdi.
13, dimarts	20.30 h.	Pompeia P. Robert de la Riba, orgue. Bach.
	21 h.	Palau Mstislav Rostropovich, violoncel. Bach (Fundació Pau Casals).
	21 h.	Liceu «Aida», de G. Verdi.

14, dimecres	19 h.	Palau	Orquestra de llauts espanyols «Roberto Grandio». Dir.: Miguel Groba. Prieto, Albéniz, Coste, Turina, Ruiz. (Dimecres de R.N.)
15, dijous	21 h.	Palau	Juliette Greco.
	21 h.	Liceu	«Aida», de G. Verdi.
	21 h.	Escola Luthier	Grup Montmartre.
	22 h.	Orfeo Gracienc	Lupe Sellés, violoncel, Maria Dolors Rossich, piano.
17, dissabte	19 h.	Palau	Orquestra Ciutat de Barcelona. Lluís Claret, violoncel. Dir.: Yoav Talmi. Glinka, Casals, Shostakovitx.
18, diumenge	11 h.	Palau	Orquestra Ciutat de Barcelona (segona audició).
	17 h.	Liceu	«Aida», de G. Verdi.
	18 h.	Palau	«Concert de Nadal». Coral Sant Jordi, L'Espurna, L'Esquitx i Cor Llevant. Antoni Soler, Britten, «La història del Naixement a través de les nostres nades».
20, dimarts	20.30 h.	Pompeia	P. Robert de la Riba, orgue. Agrupament de cambra de Pompeia. Concert de Nadal.
	21 h.	Sta. Maria del Mar	Cor del St. John's College de Cambridge. Dir.: Dr. George Guest. (Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya).
21, dimecres	19 h.	Palau	Coral Cantiga. Dir.: Josep Prats. Mendelssohn, Brahms, populars catalanes. (Dimecres de R.N.)
	21 h.	Liceu	«Werther», de J. Massenet.
22, dijous	21 h.	Palau	Banda Municipal. «Concert de Nadal».
23, divendres	21 h.	Liceu	«Werther», de J. Massenet.
26, dilluns	17 h.	Liceu	«Werther», de J. Massenet.
30, divendres	21 h.	Liceu	«Herodiade», de J. Massenet.

TEMPORADA 1983/84 - 3 de desembre de 1983 - Núm. 3 - Edició de 5.000 exemplars.
Edició i publicitat: PUBLI/TEMPO - Amadeu Vives, 3, 3r. - Tel. 301 33 93 - Barcelona-3

NOTES IMPORTANTS: Els actes començaran puntualment a l'hora indicada. No serà permesa l'entrada del públic a la sala de concerts durant la interpretació de les obres. No és permès d'obtenir registres o gravacions magnetofòniques de les obres programades així com tampoc de fer fotografies o de realitzar films a l'interior del Palau durant la celebració dels actes.

Joyas y Perlas

MAJORICA

Un Martini invita a vivir

